

[Poul Møller.]

kronenedskæring er så alvorlige? Hvorfor er de så farlige? Er det ikke blot et spørgsmål om et regnestykke, om at gøre op, hvad man vinder i eksportfremgang i forhold til, hvad det koster i importfordyrelse — for det er jo det, der umiddelbart sker; eksporten får lidt bedre vilkår, importen bliver fordyret — er det ikke kun dette regnestykke, det drejer sig om? Eller er det således, at et land er nødt til at holde en stabil møntværdi af andre grunde end disse plusser og minusser?

Når det konservative folkeparti må fraråde denne kronenedskæring, så er det, fordi vi mener, at det at nedskære kronens værdi er langt, langt alvorligere end at stille et regnestykke op om et plus eller minus på nogle hundrede millioner kr. Det bryder pludselig ind i afsluttede kontrakter, det ændrer indgåede retshandler og retsforholdene i det hele taget, det gør, at handler og forretninger, der er indgået med udsigt til gevinst for landet, pludselig bliver tabgivende for landet og for den pågældende erhvervsdrivende. Dette, at man fra en regerings side pludselig på den måde kan gribe ind og forandre indgåede kontraktens virkninger så fundamentalt, som det kan ske ved en kronenedskæring, er naturligvis noget, som ryster tilliden i hele samhandelen; det forstyrrer derfor den internationale handel ganske afgørende, når møntværdierne forandres og deres indbyrdes forhold forandres. Det er især af betydning for et land som Danmark, der har en meget stor udenrigshandel og vel pr. indbygger er det land i verden, der har den største udenrigshandel. Kun de forudseende, kun de mest skeptiske borgere, eller de, der har haft mange kontante og en stor likviditet, har kunnet dække sig ind over for den risiko, som her bliver aktualiseret. Enhver borger må have lov til at regne med, at den mønt, han handler i, og det møntforhold, han handler i, er stabilt, at det bliver varigt, og at handelen skal realiseres under disse forudsætninger. Men dette ændres afgørende ved det indgreb, som her gennemføres.

Dertil kommer, at en kronesækning forøger landets udenlandske gæld, forøger ikke blot den samfundsmæssige gæld, men forøger også for den enkelte den gæld, han har påtaget sig under andre forudsætninger;

han står derfor pludselig over for, at de gældsforpligtelser, han har påtaget sig, bliver meget mere belastende, end den pågældende virksomhed eller person havde regnet med, dengang man påtog sig forpligtelsen. Også derfor står vi over for noget, som for hele tilliden er noget ganske afgørende for et folketing og for en regering at undgå.

Det betyder også, at de mennesker, der har sparet midler op og anbragt disse midler i obligationer eller i bank- eller sparekasseindskud, ser, at obligationernes værdier falder væsentligt, at de penge, de kroner og øre, de får tilbage for deres indskud, for deres lån, bliver væsentligt nedsat. Vi har igennem mange år oplevet det, man kunne kalde en stigende inflation, hvor det går ud over sparerne og over mange andre i landet, at man har haft en gradvis forringelse af møntværdien, en gradvis prisstigning, men derfra og så til at foretage en selvstændig beslutning fra regeringens side om at foretage en sådan møntforringelse er der jo et stort spring.

Se, høje ting, det er disse synspunkter, der for det konservative folkeparti er så afgørende. Vi ser derfor f. eks. over for et så aktuelt problem som grundprisstigninger, at med en beslutning som den, der træffes her, og som jo tidligere er truffet i landets historie, trækker man opsparingen over til grundpriserne, over til grundene, forøger grundpriserne, skaber ved denne beslutning mere inflation i grundpriser, end man har været i stand til igennem en årrække. De stiger ikke blot med disse 8 pct., de stiger betydeligt mere, fordi de forringer tilliden til, at det kan nytte noget at spare op i andre værdier; man må sikre sig det konjunkturfaste, det konjunktursikrede.

Disse betragtninger har jeg gerne villet fremføre for det høje ting, fordi jeg tror, at man helt igennem skaber et usundt klima for en fri økonomi, hvis man omgås og går i gang med den beslutning, der her er truffet. Der skal nemlig efter det konservative folkepartis opfattelse meget, meget tungtvejende grunde til at ændre de faste valutakurser, grunde, som næsten skal nærmer sig det katastrofale for et lands økonomi. Ellers vil nemlig disse langtidsvirkninger, som jeg har nævnt, være langt farligere end det korttidsregnestykke, man kan gøre op,